

Naam project regelgeving	Code of Ethics: Sustainability
Status	definitief
Opsteller(s)	Kristel Valk
Datum	18 februari 2026

Het project zal worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de subcommissie Ethiek.

Aanleiding/Achtergrond project

Wat ging aan het project vooraf en wat is de aanleiding voor het project?

In januari 2025 heeft IESBA de International Ethics Standards for Sustainability Assurance (IESBA) gepubliceerd. Deze IESSA stellen dezelfde hoge normen voor ethisch gedrag en onafhankelijkheid vast voor sustainability assurance engagements (SAE's) als de bepalingen in de huidige International Code of Ethics for Professional Accountants (CoE). IESBA heeft deze IESSA ontwikkeld op basis van de veronderstelling dat belangen, relaties en omstandigheden die bedreigingen kunnen vormen voor de naleving van de fundamentele beginselen en de onafhankelijkheid bij het verlenen van assurance bij financiële overzichten, ook bedreigingen kunnen vormen in het kader van SAE's.

De IESSA is ontworpen om toegepast te worden door alle sustainability assurance practitioners (SAP's), ongeacht of zij accountant zijn of niet. De IESSA houdt daarnaast rekening met de specifieke kenmerken van SAE's.

Wat is de huidige situatie?

De IESSA is gepubliceerd en is van toepassing per 15 december 2026 bij SAE's. Op dit moment is echter nog niet duidelijk hoe de Nederlandse wetgeving ten aanzien van assurance van duurzaamheidsverslaggeving er uit komt te zien. Ondanks dat de Nederlandse wetgeving nog onduidelijk is, moet de NBA gezien de tijdslijnen voor implementatie een start maken met het project. De onzekerheden zullen worden meegenomen en meegewogen in het project.

Welke uitgangsdokumentatie is beschikbaar?

- International Ethics Standards for Sustainability Assurance (IESBA)
- Basis for conclusions IESSA
- Een overzicht met de belangrijkste verschillen tussen de IESSA en de Code of Ethics (CoE) inclusief gemarkeerd overzicht van de betreffende secties van de huidige CoE naar de IESSA.
- Europese richtlijnen rondom duurzaamheid en het Omnibus-pakket
- De bestaande Nederlandse beroepsreglementering zoals de Verordening inzake Onafhankelijkheid accountants bij assurance-opdrachten (ViO), de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA), de Nadere voorschriften handelwijze accountant bij niet-naleving wet- en regelgeving door eigen organisatie of cliënt (NOCLAR), bijbehorende toelichtingen en handreikingen.

Met welke gremia is dit eventueel afgestemd / besproken?

Dit is afgestemd met het College voor beroepsreglementering (CB), de SCE en medewerkers van het NBA-bureau.

Doelstelling

Het doel is om de normen vanuit de IESSA te verwerken in de Nederlandse regelgeving. Hierbij tevens rekening houden met de Europese en Nederlandse wet- en regelgeving.

Scope

Welke regelgeving betreft dit? Inpassing in de huidige regelgeving?

Het gaat hier om de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), de toelichting ViO, NBA-Handreiking 1131: Voorbeelden toepassing van de ViO van accountants bij assurance-opdrachten, Nadere voorschriften handelwijze accountant bij niet-naleving wet- en regelgeving door eigen organisatie of cliënt en Toelichting behorende bij de Nadere voorschriften NOCLAR.

Afbakening van het project; beschrijf de relatie met andere projecten?

Er is mogelijk een relatie met een toekomstig project inzake de herziening van standaard 3810N en verwerking van ISA 5000. Daarnaast is een mogelijke relatie met het project evaluatie/toekomst ViO.

Verwachte resultaat (Impactanalyse)

Beschrijf welke concrete resultaten het projectteam verwacht op te leveren

Het resultaat van het project is een bijgewerkte ViO, toelichting ViO, NBA-handreiking 1131, Nadere voorschriften handelwijze accountant bij niet-naleving wet- en regelgeving door eigen organisatie of cliënt en Toelichting behorende bij de Nadere voorschriften NOCLAR.

Wat is de impact voor de beoogde gebruikers en stakeholders?

Uniformiteit en duidelijkheid inzake de onafhankelijkheid van accountants die assurance verlenen bij duurzaamheidsrapportages in Nederland.

Wat is de impact voor accountants?

Accountants hanteren de bijgewerkte ViO bij het verlenen van assurance inzake duurzaamheidsrapportages. Daarnaast hanteren accountants, bij een eigen organisatie of cliënt, de bijgewerkte NOCLAR indien de accountant zich bewust wordt van informatie die wijst op een relevante niet-naleving van wet- en regelgeving.

Risico's

Op dit moment is nog niet duidelijk hoe de Nederlandse wetgeving ten aanzien van assurance van duurzaamheidsverslaggeving er uit komt te zien. Daarnaast is het nieuwe wetgeving waar nog niet veel ervaring mee is.

Ook is er aandacht voor de Europese Richtlijn inzake het Proportionaliteitsbeginsel. Alle nieuwe regels en wetten die door de EU of lidstaten worden ingevoerd, moeten in verhouding staan tot het beoogde doel. Dit betekent dat de maatregelen niet verder mogen gaan dan nodig is om dat doel te bereiken en dat de minst beperkende optie moet worden gekozen die hetzelfde resultaat oplevert. Hierdoor wordt voorkomen dat regelgeving onnodig belastend of complex wordt.

Stakeholderanalyse

Intern

SCE, CB, werkgroep ESG Assurance, commissie MKB

Extern

Openbare accountants; accountantskantoren, AFM, ministerie van Financiën, bestuurders van ondernemingen en gebruikers van duurzaamheidsrapportages.

Projectplanning, fasering, mijlpalen

Geef de planning voor het hele project aan met duidelijke afbakening van fases. Welke mijlpalen zijn voorzien?

NB de secretaris CB zal zorgdragen voor afstemming en betrokkenheid BOB.

De internationale implementatie datum is 15 december 2026. Doordat er sinds de publicatie van de IESSA veel onzekerheden waren over Europese en Nederlandse regels omtrent duurzaamheid, is het een tijd niet mogelijk geweest voortgang te maken met dit project. Op dit moment is er nog geen Nederlandse wetgeving. Deze wetgeving wordt naar verwachting op zijn vroegst in september of oktober 2026 definitief.

Goedkeuring Projectplan door SCE: 24 februari 2026

Goedkeuring Projectplan door CB: 23 april 2026

Projectplan ter info naar DB: 12 mei 2026

Goedkeuring concept Uiting door SCE: 26 mei 2026

Goedkeuring concept Uiting door CB: 18 juni 2026

Goedkeuring concept Uiting door DB: 7 juli 2026

Consultatietermijn (in beginsel 6 weken): 10 juli – 21 augustus 2026

Goedkeuring definitieve Uiting door SCE: 25 augustus of een additionele vergadering begin september 2026

Goedkeuring definitieve Uiting door CB: 17 september 2026

Goedkeuring definitieve Uiting door DB: 6 oktober 2026

Implementatiedatum: 15 december 2026

Overige opmerkingen

Ondanks dat nog geen Nederlandse regelgeving beschikbaar is, is het gezien de omvang en impact van de verwachte wijziging in regelgeving van belang reeds een projectplan op te stellen en te beginnen met het project.